

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A pénzügyigazgató

engedett kissé abból a merev álláspontjából, amelyet az adóbehajtások ügyében tanúsított az utóbbi hetekben.

Dobosan János dr. főpolgármester ugyanis tegnap délben felkereste Nedeianu pénzügyigazgatót és a temesvári súlyos adókövetések ügyében interveniált. Felemlítette, hogy a polgárság küldöttsége nála járt és panaszt emelt a kiméretlen megadóztatások miatt. Nedeianu pénzügyigazgató kijelentette, hogy a házak jövedelmének megállapításánál azokat a házbérlomásokot fogadhatja csak el, amelyek írásbeli szerződéseken alapulnak. Ahol szerződés nincsen, ott a házbérlőveeske nem lehet mérvadó, mert az csak nyugta. Egyébként utasítást adott közegeinek, hogy az adókövetés után várják be a tizenöt napos törvényes határidőt és csak ezután lesz végrehajtható az első évnegyed adója. A kivetett adó a törvényes időn túl felebezésre való tekintet nélkül végrehajtható.

Manoilescu

államtitkár vette át tegnap megbízástként a pénzügyminiszterium vezetését. Lapedatu pénzügyminiszter ugyanis beadta lemondását, a király azt elfogadta, a pénzügyminiszterium élén ideiglenesen Averescu miniszterelnök áll, aki a miniszterium vezetésével további intézkedésig Manoilescut bízta meg. A lemondás a lapok szerint a következő okok miatt következett be: Lapedatu vissza akarta vonni a parlament előtt a Skoda-Ringhoffer gyárral kötött megállapodást anélkül, hogy ebben az ügyben előbb a miniszterelnökkel tárgyalta volna. Averescu tábornok indignáltan fogadta Lapedatu ezen lépését és a törvényjavaslat vitájának folytatását kérte a kamara pénzügyi bizottságától. Amikor Lapedatu erről értesült, a miniszterelnökhöz sietett, akivel heves összetűzés támadt, majd a cetoceni királyi palotába indult és kihallgatást kért az uralkodótól. Ferdinánd király a pénzügyminisztert azonnal fogadta. Egy óra múlva Averescu miniszterelnök is megjelent a királyi palotában, hogy a helyzet tisztázást nyerjen. A király elfogadta Lapedatu lemondását. A Lupta szerint Averescu tábornok arra kérte a pénzügyminisztert, hogy vonja vissza Manoilescut sértő határozatait és munkálkodjék összhangban államtitkárával. Ezenkívül felszólította Lapedatut arra is, hogy Simionescu adminisztratív államtitkár helyére egy politikai személyiséget neveztesse ki.

Temesvár és Bukarest között a telefonforgalom javulását ígerte a vezérigazgató

Temesvár, március 20.

A temesvári postatisztviselők tegnap este bált rendeztek, amelynek védnökéül Papacostea Péter postavezérigazgatót kérték fel. A vezérigazgató a védnökséget elfogadta és tegnap nejevel együtt Temesvárra érkezett. Kíséretében voltak Samuil György, Mancea János, Mihail János és Nicolau György vezérfelügyelők. A józsefvárosi pályaudvaron megjelent a vezérigazgató fogadtatására Bogdan Antal dr. megyei prefektus, Dobosan János dr. főpolgármester, Vasilescu György temesvári postai vezérfelügyelő és a temesvári postahivatalok főnökei és osztályvezetői.

A fogadtatás után

Papacostea vezérigazgató a prefektúrán levő szállására hajtatott. Délben a postatisztviselők bankettet rendeztek Papacostea vezérigazgató tiszteletére a Ferdinándszálló télikertjében. A banketten körülbelül négyszáz személy volt jelen. Az első felköszöntőt Bogdan prefektus mondotta, aki a királyt élte. Dobosan főpolgármester a város nevében üdvözölte Papacosteát vezérigazgatót, akire Vasilescu György vezérfelügyelő, Seltmann Pál, a Temesvári Első Takarékpénztár vezérigazgatója és mások mondtak felköszöntőket. Vladescu István szerkesztő a román és a kisebbségi

sajtó nevében

üdvözölte a vezérigazgatót és rámutatott arra a szoros kapcsolatra, amely a posta- és a hírlapszolgálat között van. Köszönetet mondott a vezérigazgatónak, aki a hírszolgálat munkáját mindenképpen megkönnyíteni igyekszik. Papacostea

vezérigazgató emelkedett azután szólásra. Először van — ugymond — Temesvárott és hálás azért a fogadtatásért, amelyben része van. Temesvár az ország postacentrumai között első helyen áll és az itteni postatisztviselők nemzetiségre való tekintet nélkül mindnyájan dícséretes lelkiismeretességgel teljesítik nehéz feladatukat.

A bankett után a vezérigazgató elhajtatott a főpostára,

majd megtekintette a többi postahivatalokat is. A látottakról nagy elismeréssel nyilatkozott. Munkatársunknak alkalma nyílt a vezérigazgatóval beszélgetést folytatni, aki ezeket mondotta:

— A temesvári posta működéséről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatom. Temesvár a postaszolgálat tekintetében igen fontos állomás és a jövőben arra fogunk igyekezni, hogy ezt a temesvári posta fejlesztésével is dokumentáljuk. Első feladatunk lesz, hogy Temesvár és Bukarest között a telefonszolgálatot zavartalanra és gyorsabbá tegyük.

Továbbá célunk az, hogy Temesvár és a régi királyság nagyobb városai között is lehetővé tegyük a telefoni érintkezést. Az idejű költségvetésben még nem állott módunkban minderről gondoskodni. Egyelőre az elérhető megtakarításokból fogjuk a telefon és távirda kiépítési munkálatait megkezdeni, a jövő évben pedig a költségvetés keretén belül nagyobb összeget veszünk fel erre a célra.

Este Papacostea Péter vezérigazgató nejevel résztvett a Tiszti Kaszinóban rendezett postásbálon. Ma reggel a vezérigazgató és kísérete visszautazott a fővárosba.

A bányási parasztpárt

Temesvárott kongresszust tart

Oravica, március 20.

Lupu dr. parasztpártjának szervezkedési munkálatai nagy erővel folynak. Mint a Déli Hirlap már megírta, Krassó- és Szörény-megyékben Molin Eomulusz bankigazgató, volt képviselő áll a szervezkedés élén, aki egyúttal a két megye szervezeti elnöke is. Molin meghívására tegnap Oravicára érkezett Brudariu Adrian, a temesmegyei pártszervezet elnöke, Novac Traján és Bottez Demeter ügyvéd, akik megbeszélést folytattak a bányási szervezkedésről. A táácskozásokon megjelent Lupu dr. pártvezér kiküldötte is, aki részletesen ismertette az országos szervezkedési munkálatakat. A bizottság megállapította, hogy Oravicán április 9-én, nagyszabású szervezkedő gyűlést rendez, míg március tizedikén Temesvárott tartják meg a bányási parasztpárti kongresszust. Mindkét gyűlésre eljön Lupu dr. is.

Titokzatos gyilkosság

áldozata lett a gizellafalvai gazda

Temesvár, március 19.

Hirt adtunk róla, hogy Kovács Ferenc gizellafalvai gazdát az országuton holtan találták. Kovács Ferenc tegnapelőtt bejött a temesvári vásárra, hol lovat akart vásárolni és erre a célra tizenkétezer leit hozott magával. Minthogy azonban nem talált magának megfelelő állatot, este a lugosi személyvonattal visszautazott. Éjjél elmúlt, amikor kiszállott Kiszető állomáson, ahonnan gyalog igyekezett tovább. Reggel a mezőre igyekvő emberek a Kiszető és Gizellafalva közti uton véres hullát találtak, amelyben csakhamar felismerték Kovács Ferencet. Az arca, nyaka és feje fessé volt összeszurkálva. A meggyilkolt zsebei teljesen ki voltak forgatva és azokból nemcsak a tizenkétezer lei tűnt el, hanem hiányzott a zsebére, a bicska és más apróság is. Eddig a tetteseknek még semmi nyomára nem akadtak. Nincsen kizárva, hogy Kovács támadói a vonaton utaztak áldozatukkal s mikor megtudták, hogy hiába járt a vásáron és pénzt ismét hazaviszi, akkor határozták el magukat a gyilkosságra.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3:12.5. Párisban 15.25

Temesvári magánárfolyamok 1927 március 20-án reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkeresésként.

Angol font: 826.00—828.00—830.00, dollár: 169.50—170.00—170.50, dinár: 3.00 külföldi, 2.96 belföldi, 2.96 effect, hollandi forint: 68.10—68.20—68.30, francia frank: 6.72—6.75—6.80, olasz líra: 7.82—7.85—7.90, cseh korona: 5.04—5.06—4.95, osztrák silling: 23.95—24.00—24.00, német márka: 40.40—40.50—40.50, magyar pengő: 29.80—29.80—30.00, svájci frank: 32.75—32.85—33.00.

Terményárak:

Buza 880, árpa 520, rozs 590, zab 520, tengeri 475 lei métermázsanként ab feladóállomás.

„RENAULT“
Pneu „MICHELIN“ Stock

automobilok
képviselése

TICHY VILMOS
autógarázs

BERAUTÓKI

TIMIȘOARA I.
Piața Unirei (Dom-tér) 8
Telefon: 784.

Főszolgabíró nejének végzetes szerelme

Öngyilkos kísérlet után táncosnő akar lenni, hogy férje elváljon tőle
Egy nő heroikus harca szabadságáért

„Nekem az élet sokkal rosszabb, mint a halál”

Temesvár, március 20.

Az egyik gyárvárosi kisebbbrangú vendéglő különszobájában tavaly gyakran jelent meg egy huszonöt év körüli csinos fiatal nő. Rendesen elseje táján jött, megvacsorázott, aztán egy üveg jó bort rendelt, utána egy másikat s közben muzsikáltatott magának a cigánnyal.

— Huzzad, nem ingyen huzod! — mondotta a primásnak, amikor egyik nótát a másik után rendelt.

A különös nő reggelig is elmulatott egymagában és egy-egy ilyen mulatozás alkalmával ezerötszáz-kétezer leit is elköltött.

Reggel kábultan távozott a vendéglőből, ahová megint csak a másik hónap elején jött el.

Senki sem ismerte a különös nőt. Azonban a kíváncsi pincérek mégis kifürkészték kilétét. Megtudták nevét és azt, hogy temesvári tisztviselő.

Történt az egyik ilyen mulatozás alkalmával, hogy a nő megismerkedett egy másik nővel, egy hivatalnok feleségével, aki a férjével volt a vendéglőben. A két nő összeült és a tisztviselőnő elírta a maga baját-bánatát. Elmondta, hogy

a férje főszolgabíró egyik erdélyi megyében. Jól és boldogan éltek egy darabig, míg az asszony megismerkedett egy fiatal kereskedővel, akit megszeretett.

Elhatározta, hogy a férjétől elválik és hozzá megy a fiatalemberhez. A férje azonban hallani sem akart a válásról. Emiatt a házastársak között állandó civakodás keletkezett. Az asszony elhagyta az urát, de ez még akkor sem akart válni. Ekkor a nő elkeseredésében visszament hivatalába, ahol férjhezmenetelig dolgozott.

Ujra megkönyökezte a férjét, most már ügyvéd által, hogy egyezzen bele a válásba. Azonban minden kísérlet meddő maradt. Egyszer aztán egy borus órájában betért a vendéglőbe és amikor meghallotta a cigányzenét, elhatározta, hogy maga is lumpol egyet és bánatát mulatozásba fojtja. Ugyilátszik, hogy

Schreyer butorgyár

Erzsébetváros, Kazincy-utca 23.

Legizlésebb butorokat és üzletberendezéseket készítenek.

Állandó nagy raktár.

feltámadt benne az apja vére, aki valamikor híres mulató gavallér volt Szatmárban. Másnap a mulatság végén keserű szájjal ébredt, azonban mégis valamelyes megkönnyebbülést érzett. Ettől fogva aztán rendszeressé vált nála a mulatság. Egész hónapon át szolidan és szerényen élt, de elseje táján — amikor pénze volt — alaposan kirugott a hámból.

Igy tartott ez néhány hónapon keresztül, azonban ettől az életmódtól is megcsömörített. Rájött, hogy a mulatozás mégsem való nőnek bufelejtésre.

Kimaradt a vendéglőből és teljesen visszavonultan élt. A hivatalban pontosan és rendszeresen elvégezte a dolgát, aztán hazament.

Odaült az ablakhoz és órákon keresztül merően nézett kifelé az égre, amelyen ragyogtak a csillagok, vagy vonultak a felhők. Elgondolta, hogy talán valaki, egy fiatalember, odafent Szatmármegyében is nézi a csillagokat és sóhajtozik, akár csak ő. És elgondolta, azt is, hogy milyen jó lenne úgy vándorolni, akár a felhő és elmenni messze-messze-messze. Hogy mennyit szenvedett, mennyit kinlódott, azt talán senki nem is sejtí.

Egy nap a hivatalában a munkaasztal mellől a földre zuhant. A kollegái az eszméletlen nőhöz elhívták a mentőket, akik megállapították, hogy mérgezés történt. Elszállították kórházba, ahol heteken keresztül állott ápolás alatt. A fehér párnánál fehérebb volt az arca. Mikor magához tért, első szava ez volt:

— Miért nem hagytak meghalni? Hiszen nekem az élet rosszabb mint a halál.

Könyörgött az orvosoknak, hogy hagyják meghalni, mert neki nincsen már semmi keresnivalója a világon. Azonban akarata ellenére

mégis meggyógyították. Az ápolónők a hosszú kórházi tartózkodás során sokat beszéltek neki a türelem erényéről, a békétüresről és a szenvedés megtisztító erejéről. Mikor felgyógyult, megadta magát a sorsának és csendesen, halkán visszatért a hivatalba.

Ujra felkeresett egy ügyvédet és kérte, járjon közbe férjénél a válás érdekében. Az ügyvéd hosszú, terjedelmes levelet írt a szatmármegyei főszolgabírónak. Megírta még az öngyilkossági kísérletet is. Hiába. A főszolgabíró ridegen csak ennyit válaszolt: nem!

És megint következtek a hivatalnoknői robot nehéz és keserves hónapjai. Következtek az ábrándozások, elmerengések a hónapos szoba ablaka mellett. Egy napon pedig nagy elhatározás fogant meg a meggyötört nő lelkében. Leült, megírta lemondását állásáról.

Kincstári miniszterium létesül amely a pénzügyminiszterium kettéosztásából alakul

Temesvár, március 20.

Faur Livius miniszteri igazgató, a temesvári iparfelügyelőség főnöke, néhány napi bukaresti távollét után tegnap hazaérkezett. Utja a hivatalos ügyeken kívül a temesvári munkanélküliség kérdését is érintette és erre vonatkozólag a miniszteri igazgató a következő figyelemreméltó nyilatkozatot tette lapunk munkatársának:

— Tárgyaltam a kereskedelmi, munkaügyi és pénzügyminiszteriumban a temesvári munkanélküliségről és felvettem a

segélyezés eszméjét

is különös tekintettel arra, hogy Temesvár olyan fejlett ipari gócpont, amelynek munkássága megérdemli a támogatást. A miniszteriumban kijelentették, hogy a segélyre a költségvetésben biztosított alap nincsen és ez a kérdés még rendezve sincsen.

— Az ipari és kereskedelemügyi mi-

Másnap maga helyett ezt az írást küldte el.

Felkeresett egy táncosnőt és kijelentette, hogy táncosnő szeretne lenni. Olyan táncosnő, aki kabarekban, mulatókban, lokálokban táncol.

És megkérte, hogy tanítsa be nek néhány táncszámot. Most javában tanulja ezt a művészetet és elhatározta, hogy mihelyt elkészül a tanulással valamely temesvári bárba szerződik el.

— Igen, azt akarom, hogy táncosnő legyek. Talán ez végre csarabírja a férjemet, hogy elváljon tőlem. Nem bánom azt sem, ha botrányok is fogják kísérni életemet de feltett szándékom, hogy kitarok. A hivataloskodásom és az öngyilkosságom nem bírta rá, hogy beleegyezzék a válásba. Talán rábírja a táncosnői mivoltom és esetleg néhány botrány. Hiszen a nővére és becsületére nagyon kényes. Én pedig, aki a hivatalban lánynevemen szerepeltem, mint táncosnő az ő nevén fogok szerepelni. E végre ehhez jogom van, hiszen ne vagyunk még elválva.

Szegény asszony! Milyen nagy árt hajlandó fizetni azért, hogy visszakapja szabadságát és a lehessen, akit szeret! k. e.

niszterium Manoilescu államtitkár személyében új gazdát kap és hi-

akarjuk, hogy Manoilescu minisztersége új irányt ad kereskedelmünknek és iparunknak. Manoilescu miniszterségével kapcsolatban elárulhatok valamit, bár ez még csak kombinált tárgyat képez. Arról van szó, hogy pénzügyminiszteriumot kettéválasztják és kincstári miniszterium név alatt új miniszteriumot

létesítenek. A kincstári miniszterium hatáskörébe kerülne a vámigazgatóság, a monopol és a kimondott kincstári jövedelmek, bélyegilletékek. Ha Manoilescu elvégzi az iparügyi miniszterium reorganizálását, erre fontos miniszterium élére őt szem-

PÉNZT takarít meg,

ha a legolcsóbb napi áron jóminőségű

Szövetet és szabókellékeket

vásárol a Bánság legnagyobb és

legrégibb férfiszövet szaküzletében.

Lechner B. utócai

RABONG & SCHNEIDER cégnél,

Temesvár, I., Szt. György-tér püsp. palota

Elsőrangú minőségű angol és cseh

gyártmányok közvetlen importjával

Tavaszi újdonságaink megjöttek.

Tekintse meg vételkényszer nélkül

legnagyobb választék raktárunkat.

Téli árak mélyen leszállított árban.

Alapított 1947. (90)

Hideg-, melegviz minden szobában. Utcai szobák ára központi fűtéssel együtt 50.000—70.000 korona.

WESTEND-szálloda

BUDAPEST IV., Berli-ni-tér 3.

PONGRÁCZ SÁNDOR, igazgató-tulajdonos.

Tangó-tragédia

Írta: Sárkány György

Szürke élete napjait a boltjában töltötte és alázatosan állongott a hölgyek és urak előtt, akik betértek hozzá. Reggel nyolctól este hatig dicsérte portékáját s ha pár szabad perce akadt, kiáltott az ajtó elé, elnézte az utca hangos forgatagát és néha titkon felpillantott a táblára, amely aranyozott betűkkel hirdette Gerő Márton divatruházatát.

Ez a kis négyszögletes helyiség, tiszta padlójával, fényezett állványai-val s egymásra rakott dobozai-val volt az ő birodalma. Huszesz-

tendei kemény munkával szerezte, élete eredménye volt s kis Napoleonnak érezte magát benne. Járt-kelt, parancsolt a segédeknek, úgy ahogy neki parancsoltak valaha néha az ajtóból hozott vissza egy vevőt, aki vásárlás nélkül akart kimenni. A legszivesebben egy ágyat állított volna valamelyik sarokba s ott töltötte volna éjszakáit is, ha...

Ez a „há” az asszony volt. Csinos, fiatal asszony, alig két éve élettársa, egy kicsit a dédelgetett játékszere is és a poézis prózai életében. Házasságuk első esztendeje még zavartalan harmónia volt, de azután jött valami, ami előtt Gerő Márton hosszú ideig tanáestalanul

és tehetetlenül állt. Adáz ellenségek: a blues, a tangó és a többiek. Akármilyen nevetséges, de így volt. Az egyszerű, kis kolgári környezetből származó asszonyt megigézte az utóbbi esztendő parkettromantikája, délután barátjával ötórás teákra cipelte magát az urát s kéjesen engedte át magát a modern bájtálcának: a jazz-bandnek.

A férfi egy ideig nézte, amint nevetgélő fiatalemberek karolják át az asszonyát, himbálják, suttognak a fülébe. De mind nyugtalanabb lett. Tudta, hogy mindez csak ártatlan szórakozás, többször volt alkalma meggyőződni az asszony hűségéről, aki nem színlelt kedves-

séggel, hanem őszinte ragaszkodással tért vissza hozzá, és mégis féltékenykedett. Figyelte, utánjárt s látta, hogy egyelőre nincsen oka féltékenységre. Az asszony csak szórakozott s a módot a köhözta magával, amelyet a férj most már igyekezett megérteni.

Az történt, aminek a logika tövénevei szerint történnie kellett. Gerő Márton az asszonya unszólására táncolni tanult. Nap-nap után feljárt egy tánciskolába, lihegés nagy eseten testét cipeltette kis táncoslánnyal, aki a zongorahangjai mellett kinlódott vele.

S egy hét után a táncosnője mo solyogva megdicsérte és azt ajánlotta, hogy gyakorolja magát. Bo

DERBY cipőközpont Nagy választék az összes cipőújdonságokban
Lloyd-sor, a Lloyd-kávéház mellett ugyszintén **Carmen és Bally** cipőkben.
megnyilt Eredeti gyári árak
Tekintse meg üzletünket vételkényszer nélkül

Királyoknak játszott a temesvári primás

z egykor daliás Gyorgyevics Mita, aki nagybetegen amputált lábbal feküdt a Bega-szanatoriumban és három nap előtt meghalt

Temesvár, március 20.

Gyorgyevics Mita. Mula-
bes, muzsikás régi éjszakákat idéz
el emlékezetemben ez a név. Gyor-
gyevics Mita a daliás, szép szál ci-
ányprimás kedvence volt valami-
or a mulatós temesvári uraknak.
behunyom a szememet és magam
lőtt látom a fényesre kivilágított
ávéházban Gyorgyevics Mitát,
mint bandája élén gavalléros tar-
ással huzza a nótát, mindenkinek
zt, amely szívéhez legközelebb áll.
Bizony ismerte ő mindenkinek a
lótáját és ha nem ismerte volna,
nem sokáig találgatott, mert a har-
nadik-negyedik rázendítésre elta-
álta, hiszen a tekintetből tudott
lvasni.

És Gyorgyevics Mita már nincs.
Nekrológot kell írnom róla. Teg-
nap még élve láttam ugyan, de az
nár nem volt élet.

Milyen furesa, milyen szokatlan,
ogy utószor hegedűje nélkül lát-
am Gyorgyevics Mitát. Az arca sá-
padt, beesett, a keze szinte átlát-
zó és reszketős. Gyorgyevics Mita
a kórházi ágyban feküdt. A takaró
szinte az álláig volt föléje huzva.
Mintha félne, remegne attól, hogy
meglátják a lábát, a lábát, amely
már nincsen meg.

A jobb láb amelyre muzsiká-
lás közben annyiszor támasz-
kodott, amikor a hallgatóság-
ra ránézve muzsikált és amely-
nek ritmikus mozgásával a
taktust jelezte, ez a jobb láb
már elhagyta gazdáját.

— Rettenetes az én sorsom. szer-
kesztő ur, — mondta, miközben el-
ernyedt ujjával próbálta a keze-
zemet szoritani, — rettenetes, bor-
zasztó.

Könnyek csillogtak a szemében.
Elmondta, hogy a jobb lábának
ujjai el voltak fagyva. Évek óta
hordozta már ezt a bajt. Más em-
bernél talán nem lett volna olyan
elviselhetetlen ez, de nála, aki éj-
szakákon keresztül állva kénytel-
en a kenyerét megkeresni, kibir-
hatatlan állapot. Próbált minden-
féle gyógyszert, de hiába. Sőt el-
rontotta vele a dolgát, mert fer-
tőzést kapott. Szaladt az orvoshoz
aki kijelentette, hogy a lábujjakat
el kell távolítani. A világrét sem
akarta ezt megengedni. Lefeküdt
odahaza a lakásán és ismét kísér-
letezett különböző háziszerekkel.
Állapota azonban egyre rosszab-
bott, már felkelni sem tudott és
családja három hét előtt kénytelen
volt beszállítani a Bega-szanató-
riumba. Ott mindent elkövettek,
hogy a beteg lábát megmentsék,

azonban a tudomány és az emberi
igyekezet hiába dacolt a kegyet-
len sorssal. Tíz nap előtt nem volt
mentség és a további halogatás is
veszedelemmel járt. C a n d e a Au-
rél dr. igazgató-főorvos, a kiváló
specialista, kénytelen volt Gyor-
gyevics Mita jobb lábát amputálni.

Mikor idáig jutott az elbeszélésé-
ben, a mellét rázta a hangtalan,
fájó, férfizokogás. Sokáig hallgat,
aztán ismét megszólal alig hallható,
gyenge hangon:

— Hol vannak a régi szép idők?
Temesvár, Budapest, Bécs, Lon-
don, Páris, Berlin, aztán megint
Temesvár!

Elmerengett és szemével mintha
messzire nézne, az elmúlt idők kö-
dös távolába. Sokat járt külföldön
és minden nagy metropolis hires-
fényes állomása volt, amelyből ha-
za-haza járogatott Temesvárra,
hogy aztán megint kirepüljön a vi-
lágba. Éveken keresztül játszott a
budapesti Margit-szigeten.

Muzsikájában egy alkalom-
mal Ferenc József király is
gyönyörködött. Másik főváro-
sában, Bécsben, szintén muzsi-
kált egyszer Ferenc József
előtt. Berlinben játszott II.
Vilmos császárnak, Londonban
a néhai Edward királynak.

aki különben walesi herceg korá-
ban még Budapesten szerette meg
a magyar nótát, ahol Szemere
Miklós tanította meg rá. Párisban
aztán — ahol két ízben is volt —
a francia köztársasági elnöknek is

A városi tanács feloszlatása

Müller Kálmán megjegyzései Grofsorean Kornél dr. cikkére

Temesvár, március 20.

Grofsorean Kornél dr. kép-
viselő, volt főpolgármester leg-
utóbb nagy érdeklődést keltő nyi-
latkozatot tett a Déli Hirlapban a
városi tanács feloszlatására irá-
nyuló mozgalommal kapcsolatban.
Ebben a nyilatkozatban, amely a
városi tanács feloszlatásának szük-
ségességét emelte ki, többek között
hivatkozott Müller Kálmán
szakszervezeti titkárra, a városi
tanács tagjára. Müller most ebben
a kérdésben a következőkben fejti
ki a maga álláspontját:

— Grofsorean Kornél dr. sze-
rint az állandó választmány és a
főpolgármester választása el volt
sietve. Tehát formahiba történt.
Szabad-e egy állítólag elkövetett

huzta a szebbnél szebb magyar nő-
tákat.

Temesvárott, hej, de sokan van-
nak, akiknek Gyorgyevics Mita
valamikor az egykori Koronaher-
ceg-étteremben muzsikált. Hej, de
nagy mulatózások is estek muzsi-
kája mellett! Sokan, akik gyönyör-
köttek nótáiban elmentek már oda,
ahol örökkön-örökké az angyalok
zenélnek. Ott vannak már B a n d l
Rezső egykori főkapitány, a vi-
dámkedvű K u n Lulu és mások.
Azok, akik megmaradtak a régi
mulatózókból, elsavanyodtak, el-
nyárspolgáriásodtak.

— Szép idők voltak azok, szer-
kesztő ur, — susogta Gyorgyevics
Mita, — nagyon szép idők voltak!
Sose jönnek vissza! És rettenetes,
rettenetes az én sorsom...

Az volt a kívásága, hogy haza
akar menni a kórházból. Kemény a
kórházi ágy, az otthoni meg lágy,
puha, meleg. Arról ábrándozott,
hogy hazaviteti magát a lakására,
melynek ablakában sok muskátli
virít. Biztosra vette, hogy ott
meggyógyul.

Kivánságát teljesítették. Haza-
vitték. És ott gyorsan meg is gyó-
gyult. Annyira meggyógyult, hogy
most már nem fáj semmije és soha
többé nem is fog fájni. Elment oda,
ahol már ott várja sok mulatós,
gavalléros uribarátja. Most már
aztán Gyorgyevics Mita is beállott
a menyéi bandába. Ennek muzsi-
kája bizonyára még szebb, még
zengzetesebb. Hiszen az egyik
primhegedű Gyorgyevics kezében
van.

Kubán Endre.

formahibáért egy nagyjelentőségű
testületet törvénytelennek minő-
síteni? A tanács feloszlatása iránti
törekvés hibás, mert nem egy mun-
kaképesebb tanács létrehozására,
hanem a demokratikus elvek mellő-
zésével egy kinevezett néhány tagu
bizottság uralomra juttatására tö-
rekszik. Véleményem szerint a vá-
rosi tanács feloszlatása, ha az az
új választások azonnali megejtésé-
vel járna, csak üdítő hatással bir-
na a város közigazgatási életére.

A tanács ezidő szerinti műkö-
dése külső megnyilatkozásában
ugyan színes és az élénkség,
meg a munkateljesítés benyo-
mását kelti. Lényegében véve
azonban szürke és improduktív.
Hiányzik a kezdeményezés és az

— Pincér, — suttogetta.

A pincér megállott előtte.

— Hozzon egy üveg... — kezdte.

— Igenis, fizetni. — vágott a sza-
vába a pincér.

Rábámult, majd gépiesen a tár-
cája után nyult és fizetett. Tehát
szép szóval kidobták.

Az után a friss levegő enyhén
simogatta az arcát. Nem mert be-
lekarolni a feleségébe, egy ideig
csendesesen baktattak egymás mel-
lett, majd beültek egy kocsiba s
hazahajtottak.

Otthon már az asszony is neve-
tett s ő is mosolygott. És mégis,
ez a nevelés csekélység nem
hagyta nyugton. Az ágyban tépe-

akadályok leküzdéséhez szükséges
alkotó erő. Az együttműködésre al-
kalmatlan frakciók egymás közti bi-
zalma megszűnt és nemesak a nagy-
tanács, de az állandó választmány
is felbomlott alkotó részeire. S így
a városi tanács célkitűzés és ener-
gia nélkül kizárólag alkalmi fel-
adatok teljesítésére szorítkozik.

— A városi tanács eredménye-
sebb működésére csak akkor volna
számítható, ha a tanácsba be-
választhatók volnának a város
mindazon emberei, akik a közéleti
tevékenység iránt a kellő érzékkel
birnak, valamint a korrupció és az
előnyberészesítés rendszere ellen
hathatós védelmet tudnának nyuj-
tani. Közéleti tevékenység nem
egyoldalúságot, hanem sokoldalú-
ságot igényel és azért legelső fel-
tétel az egymással szükségszerűen
ellentmondó érdekek gondos mérle-
gelése, amiből aztán önként felve-
tődnek mindazok a közügyi és a
lakosság többségének szolgáló problé-
mák, melyek megoldása szüksé-
gessé válik. A végtelenül elfajult
bürokratizmus és az ezzel járó bü-
nös jelenségek megszüntetésére és
produktivására van szükségünk.
Az ezidő szerinti tanács tagok több-
sége egyszerű tanácskozó tag, aki
azt tartja, hogy a tanácskozáson
való részvétele révén a választók
által kapott megbízatásnak eleget
tett. Temesvárnak jelentékeny vál-
lalatjai és közügyi intézményei van-
nak. Ha a városi tanács csak egy-
szerű véleményező testület is volna,
akkor is ezen intézmények mene-
téért felelősséggel tartozik.

Vagyis a városi tanács minden
tagjának aktív ellenőrző és se-
gítő társa kellene hogy legyen
az állandó választmányának és
a felelős vezető tisztviselőnek.

A mai városi tanács, főleg egyál-
talában nem szerencsés összetétele
miatt erre a munkára alkalmatlan.
A feloszlatás, ha eredménye új vá-
lasztások megejtése volna, lényege-
sen javítana városunk közigazga-
tási életén, ha azonban egy-interim
bizottság kinevezését szolgálná,
ugy minden közügyi törekvés te-
metőjévé változna át.

Timisoara III, Telekházter 1 és minden
Gyógyszerárban. Egy üveg ára 200 Lei

Sárga gyógszerész
szőlőnél:
minden vesztély nélkül. Kapható a ké-
gyon makacs esetekben megismételt
fartól, adagolása vesztélytelen, na-
már sokan meggyógyultak. Sokáig el-
készenlétben, melynek biztos hatásról

Deflator
tartás állandóan a
menhetetlenül törekemegy, hanem
felhívás és kollékában
Ne várjon addig, míg a jószág
akar nyugodtan aludni???

Gazdurnam
Ujdonság

Deflator

dogan rohant haza — boldogabb
volt, mintha különösen jó üzleti
napja lett volna, — megcsókolta a
feleségét s mint nagy titkot sugta
a fülébe, hogy este bárba mennek
— együtt táncolni. Az asszony tap-
solt örömeiben és türelmetlenül kö-
szülődtek.

De azt a percet azóta sem tudta
elfelejteni. Táncolt a parketten fé-
lénken, esetlenül, vigyázott, hogy
ne lökjön meg senkit, kábult volt
a harsogó zenétől s arra gondolt,
hogy ez a mozgás az egész napi
tempó munka után mégis csak
egy kis ritmust hoz fáradt testébe.
Táncolt, diadalmasan nézett az
asszony szemébe s észre sem vette
a gunyos pillantásokat maga kö-

rül, amelyek otromba ugrádozá-
sait kísérték.

És a tangónál, egy nehezebb ke-
resztlépésnél megbotlott. Megbot-
lott s a nagy darab test egyen-
súlyát veszítve, a parkettra zuhant.
Egy pillanatra néma csend tá-
madt a teremben, majd elfojtott
nevetgelések hallatszottak. Ő za-
vartan feltápáskodott és kényszer-
redetten mosolygott. De amint az
asszonyra nézett s látta, hogy an-
nak érthetetlenül könny csillog a
szemében, még zavartabb lett. El-
indult s naiv szégyenében úgy érez-
te magát, mintha meztelenül járna
az emberek között.

Esetlenül visszaült a helyére s
nézte a vigyorgó arcokat.

lódott: Új világot élünk — gondol-
ta. A világ: 1926, háborúk, for-
radalmak, az agyonhajszolt embe-
riség élni akar. A forma? — mind-
egy. Blues, tangó és a többiek. El-
kábult asszonyok és ugrádozó
öreg-fiatalok.

S elnézte a mellette csendesesen
alvó asszonyt, aki hű hozzá, szer-
reti őt, csak egy kicsit élni akar a
maga módján. S úgy találta, hogy
a legokosabb alkalmazkodni. Már
nevetett: a világ, 1926. Tangótra-
gédia.

S másnap üzletzárás után sietett
újra a tánciskolába. Úgyténél
ugrádozott s hálásan nézett a kis
táncoslányra, aki kinlódik vele és
segít megtartani az asszonyát.

Uri szabóóság

valódi angol szövetek raktára

Kirity József

Belváros, Szentgyörgy-tér 4,
I. emelet.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Oheorghe (Szentgyörgy-ter) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52
Kiadóhivatal: 2-52
Nyomda: 19
Felelős szerkesztő lakása: 2-43

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az évkönyvben 4 lei, Magyarországra 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél c., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

— Titulescu londoni követ a fővárosban. Bukarestből táviratozzák: Titulescu, Románia londoni követe, tegnap a fővárosba érkezett. Feltűnést keltett, hogy Bratianu Vintila is megjelent az állomáson és melegen üdvözölte a követet. Titulescu kijelentette, hogy a Diamandi és Petrescu Comnennel való állítólagos ellentétéről csak a lapokból értesült és ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak.

— Az erdélyi tanoncotthonok felülvizsgálása. Vulpe István az erdélyi és bánági tanoncotthonok felügyelője, tegnap délelőtt több napos körutra indult. Utjának célja, hogy megvizsgálja a nagyváradi, szatmári, tordai és marosvásárhelyi tanoncotthonokat.

— Tárgyalások a nemzeti parasztpárttal. Bukarestből táviratozzák: A Lupta ugy értesül, hogy a kormány újból felvette a tárgyalásokat Goga belügyminiszter utján a nemzeti parasztpárttal. Goga az utóbbi napokban több ízben folytatott megbeszélést a nemzeti parasztpárt politikusaival. A tárgyalások kedvező mederben haladnak.

— Vasuti tisztviselők újabb vizsgálata. Azok a temesvári és környékbeli vasuti tisztviselők, akik a február 23-án Bukarestben tartott román nyelvvizsgán megbuktak, március 23-án szerdán Temesvárott újra vizsgáznak.

— Japán is ratifikálja a besszarábiai egyezményt. Tokióból táviratozzák: A japán kormány komolyan foglalkozik a besszarábiai egyezmény ratifikálásának kérdésével illetékes helyen remélik, hogy néhány héten belül megtörténik a döntés. A külügyminiszter nyilatkozata szerint Japán, amelynek semmi érdeke nem fűződik a besszarábiai kérdéshez, csatlakozni fog az egyezményt aláíró európai hatalmakhoz.

— A rendőrség köréből. Popescu Dumitru a belvárosi rendőrség vezetője, aki — miként megirtuk — a belügyminiszterium megbízásából Erdélyben ellenőrző köruton járt, visszaérkezett Temesvárra és újból átvette hivatalát.

— Franciaország nem vesz részt a leszerelési konferencián. Párisból táviratozzák: A francia minisztertanács ma szövegezi meg Coolidge amerikai elnöknek a tengeri leszerelési konferencia meghívójára küldendő válaszcímlevelét. A Petit Parisien tudni véli, hogy a francia kormány még megfigyelőt sem küld erre a konferenciára állítólag azért, mert Coolidge a Népszövetség működését le-sújtó kritikában részesítette.

Husvétii társaskirándulás Párisba

Felvilágosítások, jelentkezések márc. 26-ig

„Birdev“-menetjegyirodában

Timișoara,

I., Str. Alba Iulia No. 4. és

IV., Str. I. C. Bratianu Birdevkiosk

Könnyen lángra lobbanhat a Balkán ha a belgrádi kormány nem hagy fel politikájával

Róma, március 19.

A római reggeli lapok részletesen foglalkoznak az albániai legújabb eseményekkel és a déljugoszláviai komitácik szervezkedésével. Többek között azt írják, hogy az albán határon a jugoszláv támadás közvetlen küszöbön áll. A londoni Times albániai főtisztjára jelenti, hogy a jugoszláv komitációs bandákat délszerbiai tisztviselők szervezik meg. A komitácik szabályszerű katonai kiképzésben részesülnek és naponta nyolevan dinárt kapnak. Talán már csak napok kérdése, hogy mikor törnek be Albániába. A Times szerint Jugoszlávia akciója bejáthatatlan politikai következményekkel járhat. Vezéreikében szokatlanul élesen támadja Jugoszláviát és felszólítja a belgrádi kormányt, hogy hagyja abba a veszélyes politikát, amely

könnyen lángra lobbanthatja a Balkán tüzfészket. Egyben Franciaországot is óva inti, hogy ne támogassa Jugoszláviát Albánia meghódítására irányuló törekvéseiben. Az olasz kormány — a Times szerint — közölte az angol és egyéb kormányokkal, hogy értesülései szerint Jugoszláviában nagyszabású előkészületek történnek azzal a céllal, hogy Albániába betörve megbuktassák a tirannai kormányt. Olaszország ezzel a kormánnyal kötötte meg a tirannai szerződést és hirtelen jár, hogy nem maradna közömbös ezen kormány sorsával szemben.

Belgrádban ezzel szemben hivatalosan cáfolják a Giornale d'Italia cikkét, amely Jugoszlávia állítólagos katonai előkészületeiről ad hírt. Jugoszláviának nincsenek támadó szándékai és egyáltalán nem küld az albán határra csapatteket.

Ingyen cigarettát akart szivni de a dohánygyári igazgató becsapása nem sikerült

Temesvár, március 20.

Tegnap délelőtt egy kisfiú jelent meg Mardan Dion dohánygyári igazgatónál és átnyújtott egy cédulát, amelyen a dohánygyári igazgató előtt ismeretlen hangzású temesvári bíró kérte az igazgatót, hogy küldene neki cigarettát. Mardan, aki a temesvári bírói kar majdnem minden tagját ismeri, gyanút fogott és telefonon felhívta Bradescu Virgil vezetőügyészt felvilágosításért. A főügyész azonnal tisztában volt vele, hogy

szélhámosságról van szó

és ezért kérte Mardan igazgatót, hogy a fiút tartsa ott, egyben utasította Stamate józsefvárosi rendőrkapitányt, hogy azonnal siessen a helyszínre és tisztázza az ügyet. A megszeppent gyermek a rendőrkapitánynak előadta, hogy egy ismeretlen férfi fogta meg az utcán és husz lei borralaló ellenében felbízta, hogy menjen el a dohánygyárba a cigarettáért és a Scholier-vendéglő sarkán adtak találgatást egymásnak. Stamate a fiúval a mondott helyre sietett, de a megbízónak nyoma veszett. A

rendőrkapitány nem hagyta annyiban a dolgot, hanem a fiúval gyalog bejött a városba, hátha a járőrök között esetleg megismeri megbízóját. Amikor a Jenőherceg-utcába értek, a kapitány hirtelen észrevette, hogy egy harminc év körüli, züllött kinézésű férfi futásnak ered.

— Ez az! — kiáltotta a fiúcska. A Jenőherceg-utcán keresztül a Dom-térig

izgalmas hajszá

kezdődött, míg végre Stamate-nak sikerült a menekülő a Dom templom sarkán elfogni. Bekiszérték az ügyészségre, ahonnan láncra verve vitték a józsefvárosi rendőrkapitányságra. Vallomása során előadta, hogy csak annyiban bünyös, mert nélkülözése közepette így akart cigarettát szerezni magának. Aricescu Vazulnak hívják, turnszeverini illetőségű, azelőtt főhadnagy volt és a hadsereg kötelékéből elbocsátották. Aricescu egyelőre a józsefvárosi rendőrség foglya marad. A rendőrség nyomozza, hogy más bűn nem terheli-e lelkiismeretét.

— A temesvári sorozás eredménye. A temesvári tavaszi sorozások most fejeződtek be. Ezekre összesen ezerszáznyolevankilenc temesvári és ötszáznegyven más illetőségű állításköteles kapott idézést. A távolmaradottak közül harmincegyen igazolták elmaradásukat. A sorozáson megjelentek közül katonai szolgálatra alkalmasnak találtak ötszázhetvennyole temesvári és kétszázharminchat más illetőségűt. Ezek beosztása a következő: a csendőrséghez kettő, a gyalogsághoz háromszázhatvanhat, a tüzérséghez százhatvanhat, a lovassághoz ötvenhat, a tengerészethez hatvankilenc, a hidászokhoz és egyéb műszaki csapatokhoz százötvennyole ujonge kerül. Az alkalmatlannak találtak közül harminceötöt véglegesen alkalmatlannak minősítettek míg negyvenketten újabb sorozásokra kerülnek.

• **Bánati Szanatórium** Strada Odobescu 2. Modern gyógyintézet, sebészeti-, női-, bel-, ideg-, gége-, fül-, szülészeti, gyermek-, szem- és bőrbetegségek részére, röntgenlaboratórium, electrotherápia, diétás konyha.

— **Kulturdelután a Józsefvárosban.** A józsefvárosi római katolikus hitközség ma délután felhatkor tartja negyedik kulturdelutánját a katolikus finiskolában. Schiecht Ádám teológiai tanár múlt évi amerikai utjáról tart előadást és azt vetített képekkel kíséri. Azonkívül lesz több szavalt, ének és zeneszám is.

— **Névnap.** Nemes József nyugalmazott műszaki tanácsos, a gyárvárosi katolikus hitközség, valamint a Magyar Párt gyárvárosi altagozatának elnöke, tegnap ünnepelte névnapját. Ebből az alkalomból a hitközség küldöttsége Rech Géza esperesplébános, a Magyar Párt küldöttsége pedig Osztie Andor főtitkár vezetésével kereste fel és meleg üdvözlésben részesítette. A Magyar Párt küldöttsége azután felkereste Tóth Sándort, a gyárvárosi altagozat ügyvezető elnökét és őszinte ovációban részesítette abból az alkalomból, hogy előző nap szintén névnapot ült.

— **Kora Nándor karikatúraállítás.** Kora Nándor festőművész karikatúraállítását ma este kilenc órakor bezárul. A kiállítást két hét alatt több ezer ember látogatta meg.

— **Adomány.** A temesvári munkanélküliek felségélyezésére a Sváb Kereskedelmi és Iparbank és nem mint tegnapi lapszámunkban téves információ alapján írtuk, a Sváb Központi Bank tizezer leit adományozott.

• **A Lloyd-Tavernában új műsor.** A bécsi, Wiesenthal-testvérek négykezes duója a zongorán, továbbá Kovalik és Osten, Alice és Freddy, Csáki Csiky, Ivona B. Edit mind új számokkal.

Megérkeztek a legújabb tavaszi cipőujdonságok a

„Gloria“-ba

Lloydsor.

Szürke cipőkben nagy választék

— **Mi okozta a csebzei bíró halálát.** Ismeretes az a titokzatos gyilkosság, amelynek áldozata Gherban Jefta csebzei bíró volt. A törvényszék öt vádlottat részben életfogytiglani, részben kisebb-nagyobb szabadságvesztésre ítelt. A temesvári tábla előtt a védők azt hangoztatták, hogy Gherban Jefta ló rugta meg és így nem bűnös uton halt meg. A tábla a legfelső egészségügyi tanáchoz terjesztette fel az iratokat véleményezés végett. Tegnap érkezett meg a legfelső tanács véleményezése, amely szerint nincsen kizárva, hogy tényleg ló rugásától származik Gherban Jefta halála. A temesvári tábla feladata most már a legközelebb megtartandó tárgyaláson ezen or-

— **Megölte a sofförje.** Kolozsvárról telefonálják: Haller Jenő gróf kisküküllői birtokos néhány nap előtt összeszólalkozott a sofförjével. A sofför munkakönyvét követelte és túlzott igényt támasztott, amit a gróf nem volt hajlandó teljesíteni. Erre a sofför előrántotta revolverét és négy lövést adott le gazdájára. Két golyó talált, az egyik Haller gróf hasába fúródott és életveszélyes sebet ütött. A grótot a megyesi kórházba szállították, ahol tegnap délelben meghalt.

A legkiválóbb

Perlessgloss-

APRETURA,

TALPPOLITUR,

valamint minden

cipész iparhoz

szükséges vegyi

termékek a

„MERCUR“

készítmények.

Gyártja:

Kozák és Sámson

Cluj, Str. Regina Maria 9. — Telefon 7-59.

Kapható minden jobb bőrüzletben.

— **Humanitas.** A gyárvárosi Humanitas asztaltársaság e hó 23-án, szerdán este fél kilenckor tartja évi rendes közgyűlését a Gyárudvarban. (Mednyánszky vendéglő.) Az elnökség ezúton hívja meg a tagokat, valamint a testvérasztaltársaságokat és emberbarátokat. **Az elnökség.**

— **Szaporodnak a törvényszéki bíró büntársai.** Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék elnöke a letartóztatott Nagy István törvényszéki bíró ügyében külön vizsgálóbíróként rendelt ki, aki holnap kezdi meg a vizsgálatot. Szombaton Hutzik Elemér ügyvédet hallgatták ki Nagy bíró vagyoni viszonyairól. Elmondta, hogy neki semmiféle szerepe nem volt Nagy István tőzsdéi ügyeiben és csak Nagyné kérésére s baráti szivességből terjesztett be Nagy felettes hatóságához olyan értelmű jelentést, mintha a bíró vagyona tőzsdéi nyereségből származna. A rendőrség a vallomás alapján az ügyvédet bűnrészességgel gyanúsítja.

* **Pátria kávéház az elite közönség találkozóhelye, ahol az elsőrangú Toll-jazzband játszik.**

— **A vasárnapi sportprogram a tavaszi bajnokság jegyében zajlik le.** A Polytechnika találkozója a TAC-al képezi a nap atrakcióját. A mérkőzés a Patria-pályán kerül eldöntésre. Várakozás előzi meg a Kinizsi küzdelmét a Banatullal. A Kadima a TMTE-vel kerül össze a munkások pályáján. A bukaresti központi sportszövetség a temesvári sportkerületeknek nemrégén megtartott közgyűlését megsemmisítette és április huszonegedikére új közgyűlés megtartását rendelte el. Erre a közgyűlésre a temesvári egyletek nagy előkészületeket tesznek.

— **József-estély.** Az erzsébetvárosi Polgári Kör tegnap este sikeres József-estélyt rendezett. A gazdag műsor keretében Pilz Mariska, Holló Mariska, Janszky Ilonka, Lindner Gitta, Kunes Irén, Stupeczky Mariska, Bonn Mariska, Bohn József, Kovenes János, Tomits Sándor, Schneider Károly, Pilz János, Papp József és Hetzer János tűntek ki. A Polgári Kör dalárdája több szép kárt énekelt.

Őrizkedjünk az ártalmas arkenőcsök használatától, mert ezek rettenetes rombolást visznek véghez az arcon. A világ legszebb és legelőkelőbb hölgyei a **Földes Margit Crème**t használják, mert zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

— **Véres családi dráma.** Bukarestből táviratozzák: Taubmann Hans huszonegy éves ereményt hallgató tegnap gyilkos merényletet követett el felesége ellen, majd öngyilkos akart lenni. A házaspár egy év előtt kelt egybe, de néhány havi házasság után különváltak és az asszony szüleihez költözött. Tegnap a fiatal asszony születésnapját ünnepelte szülei lakásán, ahol váratlanul megjelent Taubmann is és a szomszédos szobába kérte feleségét azzal az ürüggyel, hogy ott akarja átadni ajándékát. Néhány perc múlva revolverlövés dördült el és mire a vendégek a szobába siettek, a házaspárt véreben fetrengve találták. Mindketten életveszélyes sérülést szenvedtek.

— **Zsebtolvaj az állomáson.** Ferdinánd János iklódi gazda Temesvárot járt és tegnap délelőtt akart elutazni a józsefvárosi állomásra. Amikor a pénztárnál jegyet készült váltani, rémülten vette észre hogy a tolongásban valaki ellopta a pénztárcáját.

Szeplő

és májfolt ellen biztos és kitűnő hatása a

Keller-féle

szeplő-kenőcs és szeplő-víz

Kapható egyedül a készítőnél

Keller István

Vöröskereszt-gyógyszertárban,

Timișoara, Holló- és Hunyadi-ut sarkán

Serényi cérnakereskedő csődben

amelyet egy kolozsvári bank kérésére rendelték el

Temesvár, március 20.

Serényi Dezső temesvári cérnagykereskedő ellen a kolozsvári Banca Agrara pénzügyi intézet három hónappal ezelőtt kétmilliárdöttszázhuszonezer lej követelés miatt a temesvári törvényszékhez csődkérvényt nyújtott be. Az eddigi tárgyalások során Serényi mindenkor azt hangoztatta, hogy aktívái felülmúlják a passzívákat és ennél fogva csak pillanatnyi fizetési nehézségekkel küzd. A Banca Agrara nevében Subtire Jone dr. ügyvéd kétségbe vonta Serényi állításait és a csőd elrendelését kérte. A tegnap megtartott tárgyaláson a temesvári csődbíróság elrendelte Serényi Dezső ellen a csődöt. Az aktívák és a passzívák összegszerűsége még ismeretlen, viszont azonban a Banca Agrara követelésének jórésze a Serényi házán levő jelzálog betáblázás által nagyobbára fedezetet nyer. A törvényszék csődtömeggondnokká

Goiti Dezső dr. ügyvédet, helyettesévé pedig id. Kálmán Béla dr-t nevezte ki. A követelések bejelentési határideje április huszonegediké, míg a csődválasztmány május hó első hetében alakul meg. A csődbíróság ezenkívül tegnap megtartott tárgyalás során a Mager Ferdinánd józsefvárosi tekszttilkereskedő, Kovács Izidor, Belváros, Városház-utcai tekszttilkereskedő és a Kavaráni Aszfaltgyár ellen beadott csődkevényeket visszavonták.

A törvényszék tudvalevőleg elrendelte Singer Ernőné és Singer Ferenéné ellen a csődöt. A ki-rendelt csődgondnokok azonban sorban lemondtak tisztségükről. Először Becker János dr., utána Körner József dr., végül pedig Darnay Jónás ügyvédek, adták vissza a megbízást. A törvényszék most Steiner Kornél dr-t nevezte ki csődtömeggondnoknak, helyettesévé pedig Bárdosy Ágost dr-t.

— **Ha a férj szomjas lesz.** Kaszásról jelentik: A Csap melletti Eszeny községben véres férjgyilkosság történt. Dobos János kovácsmester felesége a szeretőjével enyelgett a lakás egyik szobájában, amíg férje a szomszédos szobában aludt. A férj éjjel tájban felébredt és mert szomjas volt, átment abba a szobába, ahol a felesége aludt. Az asszony szeretője az ágy alá bujt és Dobos József nem is vette volna észre az idegen jelenlétét, ha véletlenül nem hajolt volna le a földre. Dobos lármát akart csapni, mire az asszony kiugrott az ágyból, baltát ragadott és azzal többször férjére sújtott, aki véresen összerogyott. Az asszonyt letartóztatták.

* **Dívatlapok és kézimunka folyóiratok** Libronál. Telefon 22-37.

— **Elfogató parancs egy volt képviselő ellen.** Budapestről jelentik: Annak idején sokat beszéltek Hencz Károly volt képviselőről, aki kardpárbajban megölte Keglevich István grótot. Hencz a decemberi országos választásokon mint Lengyel Zoltán kortese szerepelt és több beszédében becsmérlő nyilatkozatokat tett a kormányról. Ezért bünvádi eljárás indult meg ellene, amelynek során most elfogató parancsot adtak ki Hencz ellen. Az elfogatóst azonban nem lehetett végrehajtani, mert Hencz Károly időközben Csehszlovákiába költözött és ott földbirtokot vásárolt.

* **Béraiútki, precíz javítóműhely,** autók garagirozása, akkumulátortöltés, autók vétele és eladása. Éjjeli szolgálat. Autóorient garage. Bem-utca. Telefon 23-24 és 14-93.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Kis Lujza, Kindl Anna, Muka Tibor, Moll Mihály. Meghaltak: Frankl Bernát 71. Taubert Erzsébet 7. Riszties György 50. özvegy Seiler Josefina 30. Loga Maria 45. Turcan Konstantin 19 éves korban. Házasságot kötöttek: Betea János és Ardelean Alexandra, Eberlein József és Laffler Katalin. Touffinger Ferenc és Zolnai Irma, Grebeldinger Péter és Klein Paula, Lengyel Ferenc és Kis Matild, Balog Sándor és Fogas Sarolta, Farkas Sándor és Wagner Róza.

* **Női és férfi szalmakalapok,** fantasie kalapbortni, kalapszallag, sparterie, filcposztó, stb. dus választékban N. C. Daniel cégnél. Detail-eladás a gyárpületben: József-tér (Küttl-tér) 12.

— Az „En te, ő” legújabb száma a szokott érdekes tartalommal és változatos illusztrációkkal jelent meg. Értekes novellái, továbbá változatos aktuális cikkezései a legeredetibb, legművésziesebb és legérdekesebb folyóirattá avatják az „En te, ő”-t.

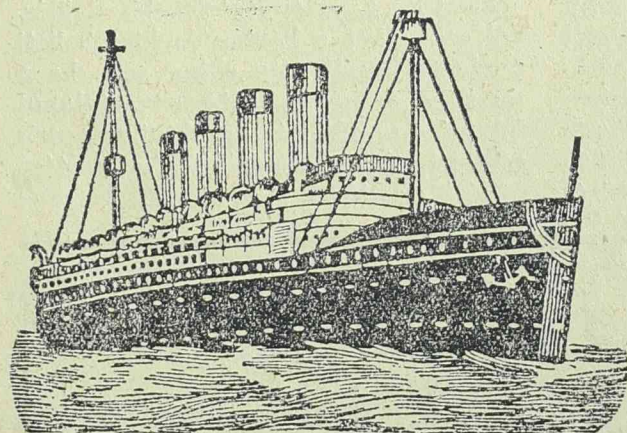
* **Konyhaberendezések,** alpakka evőeszközökészletek, valamint szervirozásokhoz szükséges tárgyak, kerti felszerelések legjutányosabban Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár, Belváros.

Boiangeria Bănăţana

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók **Frații Schö**n, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, **Reizmosóda**, Józsefváros, Török-utca és özv. Pollák Martinné, Gyár- város, Duschnitz mellett. 227

CUNARD LINE

a világ legnagyobb hajótársasága

Legjobb és leggyorsabb összeköttetés CANADÁ-val.

Legközelebbi Indiás Canadába február hó végén.

III. oszt. utasaink kizárólag 2, 4 és 6 ágyas kabinokban lesznek elhelyezve. Kitűnő konyha és ellátás.

Díjmentes felvilágosításért forduljon azonnal:

Cunard Line

Timișoara, Bulevard Carol 14.

Messziről

latszik az arcán,

Hogy

Palma

van a sarkán.

* **Lepadau pénzügyminiszter** felesége Temesváron járt. Vevőkészüléket a Rádió-Technikánál vásárolt. Timișoara, I. Sft. Gheorghe.

Közgazdaság.

Leszámítolóbank Részvénytársaság. Temesvár. Az intézet igazgatósága legutóbb tartott ülésében megállapította az 1926. évi mérleget és elhatározta, hogy az április hó 2-ára egybehívandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a legutóbb összevont, most már 600 lei névértékű részvények után egyenként 120 lei osztalékot fizessen. A tavalyi közgyűlés elhatározta volt az intézet alaptőkéjének 24 millió leire való felemelését, mely határozatot a Comisia Speciala közben jóváhagyta. Az idei közgyűlésen erről jelentés fog tétetni és esetleg az alaptőkeemelés módzatai is megbeszélés tárgyát fogják képezni. Az intézet közgyűlési meghívóját, valamint 1926. évi mérlegét lapunk más helyén közöljük.

Színház

Műsor:

Vasárnap délután háromkor: Asszonykám.

Vasárnap este hatkor: Vigyázat, női szakasz.

Vasárnap este kilenckor: Asszonykám.

Hétfőn este félkilenckor: Cirkuszhercegnő.

Kedden este félkilenckor: Asszonykám.

Mozi

Műsor:

Belvárosi mozi: Vasárnap: Strogoff Mihály. Hétfőn: Strogoff Mihály II. rész.

Gyárvárosi mozi: Vasárnap: Mariposa a táncosnő. Hétfőn: Strogoff Mihály.

Mehalai mozi: Vasárnap: Prágai diák. Hétfőn: Nincs előadás.

ÉRCKOPORSÓK

ércbetéteket, sirkereszteket minden kivételben, nagyságban és színben állandóan raktáron tartunk, mélyen leszállított árak mellett.

Érckoporsók:

1. Egy diszléccel Lei 3850—
2. Két diszléccel " 4100—
3. Három diszléccel 4 füllel " 4350—
4. Három diszléccel, 6 füllel, középdiszléccel " 4800—
5. Négy diszléccel, 6 füllel, közép- és sarokdiszléccel " 5300—
6. Palma- és magasdiszléccel " 7250—
7. Koszoru és magasdiszléccel " 7850—
8. Hat oroszlanfejdiszléccel " 8000—
9. Négy angyaldiszléccel " 8400—
10. Hat angyal- és koszorudiszléccel " 9000—

KOHN és SCHWAB

érckoporsó- és bádógáru-üzem

Timișoara, V, Str. Pop-Răteganul 100 (Anheuer-u.) Telefon 9-47. (300)

A „virrasztók” A munka szervezettsége Amerikában

Humoros utilevelek

Párisi levél

Optimista vagyok és közelítek látom az időt, hogy a magyar iskola kikerül a szirtes-zátonyos vizekről és diadalmas lobogóval siklik az egyemes művelődés mély, de veszélytelen tengerén. Látom elemi és középiskoláinkat a legteljesebb tan szabadság élvezetében... és mind e jók dacára — a legteljesebb szépséggel nézek az erdélyi magyar szellemiség jövője elé.

Mert sehogysem tudok egyetérténi azokkal, akik egy nemzet szellemiségét írni-olvasni tudóknak és analfabétáinak arányszámán mérik. És az erdélyi magyar szellemiség is még nagyon alacsonyfokú maradhat amellett, hogy ifjainak háborítatlan elemi és középfokú oktatásban részesülnek. Iskolaügyünk bátor védelmezői aligha l'art pour l'art harcolnak, hanem a magyar jövővédő védelmében... hogyan is nem jut hát észébe egyiknek sem, hogy esőbe kell mennie annak a nemzeti műveltségnek, amelynek csak elemi szervei vannak és nincsen egyetlen magasabb fóruma! Hogyan is nem látják — máris! — a magyar intellektus kézzelfogható vereségét! Hiszen a régi garnitúrán, békebeli lateiner-osztályunkon is szemmel látható a szellemi vérszegénység minden tünete. Nem is maradhatott egészséges sem szellemében, sem erkölcsében; a magára maradt erdélyi magyar műveltségnek nincsen egyetlen ellenőrző és számontartó fóruma, nincs egyeteme, sem más főiskolája, nincs akadémiaja, nincs egy pont, ahová a szem feltekintsen, nincs egy grádus, amelynek magassága és presztízse ösztönöz, vagy — fékentartson. A szellemi anarkiának nem is csak előszele már az, ami fujdogál.

Tenni mit lehet?

Erre a kérdésre egész kulturprogrammal lehetne felelni — máshol és más körülmények között. Komoly, reális programot lehetne felállítani minden olyan helyen, ahol a nemzeti műveltség pusztulása (s már a pusztaréme annak!) fel tudja még riasztani a kényelembesülyedt lelkiismereteket, meg tud mozgatni saját, politikát, tőkét, egyeseket és szervezeteket, olyan helyen elő lehetne állani egyetemi jellegű konferenciák szervezésével, legmagasabb nyitott képviselő politikai, közgazdasági és irodalmi neveléssel, új rendszerű könyvtárpolitikával, a szellemi stimulanciák legizesebb fajtáival; lehetne levegőt teremteni, amelyben meglévő értékeink konzerválhatók és amelyben új értékek kifomálódhatnak.

De nálunk?! Itt, ahol már szégyelnie kell magát minden nemcinikusnak?! Ahol durva mentalitások és durva könyökök az utca sarába szoritának minden teremtő jóindulatot?! Ahol százával látni husz éves ifjakat a hatvanévesek döglétes cinizmusával! Ahol esendes bojkott alatt áll (és meg is fojtatik), ami nem kántori énekművészet és nem önképzőkori irodalom! Ahol a tudatlanság perfidióval súlyosbítva feszeng a fórumon! Ahol még a jobb szellemek is — tudva — devalválják önmagukat csak azért, hogy a barbarizmus korzóján szerephez jussanak! Nagyarányu mentőakciókra itt gondolni sem lehet. Itt csak a kevés „virrasztók” még fokozottabb éberségére lehet appellálni. Ez az egyetlen, amit tenni lehet: hogy azok, akiket sem az üzleti téboly, sem a politikai demagógia az egyenes tisztesség vágányáról le nem sodort — intranzigensen, százpercentes kritikával, körömszakadtig való jogfenntartással, megcsufoltan is toronyfölnnyel mennek a maguk útján tovább és reményt fel nem adva, hangos esendítéssel részegeknek, alvóknak, tébolyultaknak az idők járását fülébe esengetik: egy... kettő... hat... tizenegy... hátha mégis felébrednek mielőtt tizenkettőt ütött az óra.

Osvát Kálmán.

Ha szép akar lenni, használjon Kalka-féle Lilliomj-krémet, Lilliom-szappant, Lilliom-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kalka Emil városi gyógyszerárában, a Fekete Szelek, Beiváros, Szentgyörgy-tér.

Irta: **Mardan Dion** mérnök, a temesvári állami dohánygyár igazgatója

Mardan Dion dohánygyári igazgató a mult esztendőben nagyobb tanulmányutát tett Amerikában, ahol a munka megszervezését és a munkásság viszonyait tanulmányozta. Tapasztalatait most egy vaskos nyomtatott füzetben foglalta össze. Ez a cikk szemelvényeket tartalmaz ebből a felette érdekes és szociális érzésről tanúságot levő tanulmányból.

Amerika a megszervezett, a gépek országa. Ott a munkát nem tekintik pusztán alkalomnak a megélhetés biztosítására, hanem természetes funkcióknak. Amerikában a tömeggártás járja. Az Atlanti Óceánon túl munkás, vállalkozó és gazdag nép lakik.

Az amerikai munkás nem tudja felfogni az osztályharc mivoltát. Ott minden munkás szabad ország szabad polgára. Amerikában a munkás nem törekszik arra, hogy legyőzze a tőkét. Az amerikai munkás mind azt reméli, hogy egyszer maga is kapitalista lesz és igen sok ezt mag is éri. Carnegie maga is munkás volt és boldog volt, ha heti husz dollárt keresett. Lincoln szintén két kezével kereste meg kenyerét és Ford, a világ legnagyobb autógyárosa, lakatos volt. Amerikában az agitátoroknak nincsen működési terük, mert ott a munkások meg vannak elégedve helyzetükkel. Az amerikai munkások nagy szervezete, a Trade Union a munkásokat foglalkozásuk szerinti csoportokban foglalja magában. A huszonöt millió amerikai munkás közül körülbelül három millió nem szervezett munkás.

A munkaadó egyáltalán nem törődik azzal, hogy a munkás szervezve van-e, vagy nincsen. Az amerikai munkaadónak intelligens, ügyes munkásokra van szüksége, függetlenül attól, hogy tagjai-e valamely szervezettnek, vagy sem.

A munkásokat jól fizetik, de esérébe munkát követelnek és pedig sok munkát. Az elv ez: jó munkáért jó fizetést. Az amerikai munkaadó meg van róla győződve, hogy a kisfizetésű munkástól csak kevés és elégtelen munkát kaphat.

Eppen ezért a gyárakban az átkorrendszer van bevezetve. A fizetések különbözőek. Az átlagos napi kereset öt dollár, de vannak gyárak, ahol a munkás egy napra nyolc-tíz dollárt is megkeres.

A fiatalabb munkások között igen sok olyan van, akik amerikai bevándorlóknak már Amerikában született gyermekei. Husz különböző nemzetnek leszármazottjai dolgoznak ott. A munkások husz százaléka női munkás és pedig tíz és hatvanöt év között. A nők heti negyvenegy-hatvan óra között dolgoznak. Ugyanennyit dolgoznak a tíz-tizenöt év közötti gyermekmunkások is, akiknek heti négy órán keresztül esti tanfolyamokra kell járni. A gyermekmunkások fizetését a szülőknek nincs joga felvenni. A gyárakban megtesznek minden óvintézkedést a munkások testi biztonságára. Azonban a gyors és hajszoló munka következtében így is rengeteg baleset történik. A mult évben hétszáz ezer munkást ért baleset s ezek közül 23.000 meghalt. A munkaadók nemesak humánus szempontokból igyekeznek a baleseteket kiküszöbölni, hanem azért is, mert minden baleset sok pénzbe kerül és megdrá-

gitja a gyártmányt. Egyes gyárakban nemesak előadásokat tartanak, hanem filmekben is bemutatják, hogyan kell a baleseteket megelőzni.

Amerikában a munka kultusszá lett. A nagytermelő azonban nem az ember, hanem a gép. Maguk a munkások is gépekké lettek, mert kiegészítői a gépeknek. Az amerikai gyárosok a gyártás gyorsaságára és az üzemi költségek csökkentésére vonatkozólag a munkásoktól is fogadnak el javaslatokat. Az elfogadott javaslatokat díjaznak. Egy nagy philadelphiai gyár a mult évben 4926 javaslatot kapott, melyből 1350-et elfogadott és azokért 20.765 dollár jutalmat fizetett ki, viszont maga a gyár ezáltal 223.000 dollárt takarított meg. Minden munkásnak kimérik, kipróbálják a minimális munkaidét. Amelyik munkás ezt nem tudja teljesíteni, azt elbocsátják.

A munkások napi nyolc órát dolgoznak. A szombat délután szabad. Ford autógyárában az egész szombatot szünetel a munka. Minden gyárban van úgynevezett Munkatanács. Ennek tagjai az igazgatóság delegáltjai és a munkások választott képviselői.

Minden kétszáz munkás egy képviselőt választ. Ez a munkatanács tárgyalja meg a munkaadó és a munkásság közös érdekeit, az üzemek virágzóbbá tételét, a fizetések javítását és sok egyebet.

Amerikában a gyárakban nincsenek öreg munkások, csak a munkától elöregedettek vannak. A férfimunkások középkoruk 32, a nőké 23 év. A munkások nyári egy heti szabadságot kapnak fizetéssel. Egy hétre megállítják a munkát és a gyár valamennyi alkalmazottja pihen. A munkaadó Amerikában tisztában van azzal, hogy a munkás munkája nincsen megfizetve a pusztá munkadíjjal. Gondoskodnak a munkások részére minden szociális intézményről. Azonkívül a gyárhoz kötik őket azzal, hogy annak részvényeseivé teszik. Amerikában közel öt millió gyári munkás van, aki egyben részvényese annak a gyárnak, melyben dolgozik. A munkásoknak kényelmes, tágas lakásokat adnak. A munkásházakban van fürdő, kellő számú hálószoba és külön nappali szobák. Azonkívül lehetővé teszik, hogy a munkások könnyű feltételekkel saját házhoz jussanak. A gyárakban is vannak fürdők, pihenő termek, társalgók, olvasótermek a pihenő munkások részére. A nőtlen munkások részére a gyárakban olesó éttermek vannak. A fiatalok részére sportpályák állanak rendelkezésre. A munkások műveltségének fokozására külön tanfolyamokat rendeznek.

A munkások mind be vannak biztosítva úgy halál, mint pedig baleset esetére. A biztosítást úgy fizetik, hogy a teljesítő képességben beállott veszteséget százalékokban számítják ki és aszerint fizetnek ki bizonyos számú heti keresetet a munkásnak. Aki karját veszíti, 312 heti keresetét kapja. Egy elvesztett lábért 288, kézért 244, szemért 205, hallásért 150, ujjakért 16-46 heti keresetét fizetnek a munkásnak.

Azonban a leglényegtelenebb sérülésnél sem lehet a kártérítés kisebb heti nyolc dollárnál még akkor sem, ha a munkás a baleset után zavartalanul folytatja munkáját. Azonkívül vannak aggkori és munkanélküliség esetére szóló biztosítások is.

Kedves Szerkesztő ur! Ámbátor még a világ felháborodása előtt voltam itt legutóbb, de mondhatom, hogy Páris kevés változáson ment keresztül. Mindent a régi helyén találtam. Az Eiffeltornyot, amely azóta egy centiméterrel sem nőtt meg és csak abban változott, hogy egy repülőgépet engedett át a lábai között; a milóbeli Vénus is még a Louvreben lakik, de ölelni mind-egyeddig sem bír; Mona Liza még mindig találva van; (vagy jól megtalálva, vagy jól eltalálva). I. Szegegy Napoleonnak a sok látogatótól a sírjában még mindig nincsen nyugta, kivéve a hétfői napot, amikor viszont nagytakarítás van; még mindig mutogatják a Bastille helyét, amelyet annak idején oly rohamosan bevettek, továbbá azt a helyet, ahol XVI. Lajos olyan erőszakosan szenderedett át a másvilágra.

Dacára ezen körülménynek, tekintettel okulálásomra és arra — amit magamról legjobban tudok, — hogy szükséges néha az elgyöngült férfiemlékezőteheséget is felújítani, mégis mindent újra megtekintettem.

Az Eiffeltorony egy kissé öregebb lett ugyan, de azért naponta tíz órán át fogadja a Párisba reá érkező vendégeket. Mondhatom, még most is vas és pompásan néz ki belőle az ember.

Háromszáz méter magasságával, még ma is a világ legmagasabb építménye, mert úgy emlékszem, hogy mikor utoljára voltam fönt a kölni domban úgy az csak 157 méter magas volt, míg a Cheops piramisnak 137 méteres csucsán birkoztam meg annak idején a három török kávéval. Hogy meddig bírja még magassági rekordját tartani, az kétséges, mert Newyork megdönteni készül az Eiffeltornyot egy száz méteres palotával, amely magasabban fogja a felhőket karcolni.

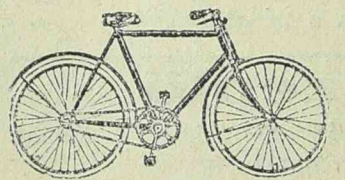
A felmenetel sokáig tartott, mert csak 116 méter magasságig működnek a liftek és innen gyalog kellett fellehennem az öt méter átmérőjű kis kerek balkonig. Innen szédületes kép tárult elém a szó olyan tág értelmében, hogy azt a fenti helyszüke miatt le sem írhatom. A szűk balkon felett már csak a 70 kilométer körzetben világító villamos világítógép, a 7000 kilométerre szóló szikratávíró, a magasabban fekvő hegycsúcsok és az égbolt vannak. E remekmű nagyszerűsége felett tehát már alig lehet vitatkozni.

Nem szívesen hagytam el e helyet, mert körültekintéssel voltam itt arra is, hogy milyen kellemetlen lesz ily fáradtan és fájó lábakkal lehágcsálni; de miután rádióhajtásom, a drótokon valahogyan lejutni, nem teljesülhetett, csak leszántam magam.

Késő délután volt, amikor ebédhez jutottam és így azt a közelben intéztem el, hogy még a Szajna ál-

Négy vezető márka:

Waffenrad (Steyer)
Puch
Naumann
Dürkopp

állandó nagy raktár eredeti gyári áron

BALASSA ADOLF

Timișoara, IV., Uri-utca 4/a

Az állomás közelében. (356)

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczi-ut 45

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon

Elsőrendű étterem!

Mérsékelt árak!

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Huszadik fejezet

melyben a nemzetes ur botrányt csinál a moziban, végül pedig elpusztítja a hőmérőt

Napok óta óriási meleg volt. A nemzetes ur úgy izzadt, hogy a zsir szinte esőpöggött róla.

Akkor eszébe jutott, hogy a föld alatt bizonyára hűvösebb van. Lement a szálloda udvarára, megkereste a pincelejáratot és Muncurkóval együtt szépen lement a pincébe.

A pincében tényleg valamivel hűvösebb volt, mint odafönt. Azonban Morgó urat elfogta az unalom. Körülnézett, hogy mit kelljen csinálni. És éskor megpillantotta a sok boroshordót. Gondolta, végigkóstolja a bort, mely azokban van. Talált az egyik állványon poharat és azt sorra odatartotta a hordók csapja alá, melyet egymásután megeresztett. A bortól aztán jó kedve támadt és vígan énekelte.

Nyáron nagyon meleg van,

Télen nagyon hideg van,

Ősszel esik az eső,

Soha sincsen jó idő.

Muncurkó is megivott pár pohár bort és segített énekelni a nemzetes urnak.

A bor azonban belülről fűtötte őket és csakhamar nagyobb melegük lett a hús pincében, mint odafönt. Ugy érezték, hogy ereikben a vér tüzzé válik és hogy tagjaikban parazsak szaladgálnak.

Muncurkó huszárosdit játszott. Fel pattant az egyik hordóra és nagyszerűen lovagolt rajta. Ugy flekándozott a lovon, azaz a hordón, hogy öröm volt nézni. A vége aztán az lett, hogy egy ilyen galopp alkalmával lebukott a lóról és egy rakás üvegre esett. Az üvegek azon való haragjukban, hogy nem hagyták őket nyugodni, alaposan megveresték a Muncurkó arcát és kezét.

A nemzetes ur úgy izzadt, mint egy lajhar. Ledobta magáról a kabátot és a mellényt, de ez sem használt. És akkor eszébe jutott, hogy jó volna hideg vízben megmosni az arcát és a kezét, mert ez lehűtené.

— Mordizomadta, — morfondirozott, — de azért nem mászkost most föl az udvarra a kúthoz. A bor is hideg, megmosakszom tehát borral.

Odament az egyik hordóhoz, megeresztette a csapot és az arcát megmosta borral. Csakugyan hűsítőleg hatott rá ez a mosakodás. Gondolta, hogy még jobb lesz, ha a fejét egyenesen a csap alá tartja. Még jobban kinyitotta a csapot és éppen alája akarta hajtani, mikor lépéseket hallott. A csapos jött a pincébe és a kezében egy nagy kanecőt tartott. Morgó nemzetes ur észrevette, hogy a kanecő félig vízzel volt töltve.

— Mordizomadta, — gondolta magában — most már tudom, hogy a vendéglőkben miért olyan rossz a bor. Azért, mert a csaposok fele vizet kevernek bele.

Még is akarta ezt a csaposnak mondani, de nem ért rá. Mert mikor a csapos meglátta, hogy a hordóból vastag sugárban folyik a bor, odaszaladt a pince sarkába, fölragadott egy dorongot és azzal ütlegelni kezdte a nemzetes urat. Ki tudja, hogy ez meddig tartott volna, ha a nemzetes urnak eszébe nem jut egy mentőgondolat. Hirtelen elkiáltotta magát:

— Ha nem hagyod abba a verést, elmondok az embereknek, hogy úgy család meg őket, hogy a borba fele vizet vegyitesz.

Erre a csapos mégis abba hagyta a verést, de megígértette a nemzetes urral, hogy ezt az esetet senkinek soha el nem mondja.

Morgó nemzetes ur és Muncurkó a pincéből újból feltelepedtek a szobába. A nemzetes ur újságot nézegetett s a

szeme egyszerre csak megakadt a mozi hirdetésén. A mozi egy új darabot hirdetett, amelynek az volt a címe:

— Az északi sarkvidéken.

— Ez nekünk való, mordizomadta, mondta a nemzetes ur és már indult is.

Fogta Muncurkót és elmentek a moziba. Páholyla ültek és várták az előadást. A közönséggel szemben a mozi falán nagy vászon volt kifeszítve. Egyszerre csak látják ám, hogy a vásznon zimankós téli idő kerekedik. Mindenütt csupa jég volt látható és a hó sűrű pelyhekben esett. A nemzetes ur csak azon csudálkozott, hogy alig pár lépésnyire tőle hideg tél van és ő mégis izzad.

— Csalás az egész, — kiáltotta, — mordizomadta, milyen tél az, mely a teremben nem tudja a levegőt lehűteni!

Az emberek mindenféle hangosan püssztek és a nemzetes ur kénytelen volt elhallgatni. A képen egyszerre jegesmedvék jelentek meg és a nemzetes ur érdeklődéssel nézte, hogy mit csinálnak az ő távoli rokonai. Kellemesen érezték magukat, nem izzadtak és nem fulladoztak a hőségtől. Kedélyesen járkáltak a jég hátán.

Hanem a nemzetes ur egyszerre csak azt látta, hogy a kép másik felén vadászok tűnnek fel. Puskájuk a vállukon volt. A jegesmedvék játszadoztak és nem vették észre, hogy a vadászok közelédek.

Morgó Mackó nemzetes uram azonban nem akarta veszélyben hagyni. Integített feléjük, de mikor arra nem hederítették, torka szakadtából kiabálni kezdett:

— Szaladjatok, testvérek, mert jönnek a vadászok és lepuftatnak beneteket!

Erre a moziban általános lármá kerekedett. A vége az lett, hogy rendőrt hívták, aki a nemzetes urat és Muncurkót kivezette a moziból.

Hiszen a nemzetes ur nem bánta, hogy a mozit oda kellett hagynia, mert odament ugyanis elviselhetetlen volt a hőség, de csak azt szeretné volna tudni, hogy a lármának meg lett-e az az eredménye, hogy a jegesmedvék felocsúdtak gondatlanságukból és elszaladtak a vadászok elől. Föltette magában, hogy másnap figyelemmel elolvassa a lapokat, mert tudta, hogy az emberek minden nagyobb vadászatot ugyanis kiírják az újságba.

Bolyongtak az utcán. A nagy hőségben csak cammogva tudtak előrehaladni. Egyszerre aztán csak látják ám, hogy szembe jön velük Furfangi Fülöp, a róka. Első pillanatban a nemzetes urban felforrta a méreg, mert eszébe jutott, hogy a ravasz róka már hányszor megbosszántotta. Felemelte kezét ütésre, de a nagy hőségben még arra is lusta volt. Sőt még azt is túrtta, hogy Furfangi megszólítsa:

— Óriási a hőség nemzetes uram!

— Üm, — mondta a nemzetes ur.

Többet mondani lusta volt, de viszont valamit mégis csak kellett mondani, ha nem akart udvariattannak látszani.

Nemsokára egy üzlet előtt haladtak el. Az üzlet ajtaján nagy üvegeső lógott és az üvegesőben valami ezüstös dolog csillogott.

— Lássá nemzetes ur, — szólt a róka, — ez az instrumentum az óka annak, hogy olyan nagy a hőség. Az az ezüstszínű dolog a csőben higany és amíg az emelkedik, addig mindig növekszik a forróság.

— Ne mondja? Hát ettől az üvegesőtől és a higanytól függ, hogy melegebb vagy hidegebb legyen?

— Ugy bizony! Megkérdezheti akár kitől.

Hát ez a tanács kapóra jött a nemzetes urnak, mert úgy se nagyon bízott meg abban, amit Furfangi mondott. Hiszen már annyiszor becsapta.

Odajött éppen egy ur, megnézte az üvegesövet és medesóvalta a fejét.

— Tisztelt ur, — szólt hozzá a nemzetes ur, — igaz-e, hogy amíg ebben a csőben emelkedik a higany, addig a meleg is emelkedik.

Az ur csudálkozva nézett és így szólt:

— Igaz hát! Ezt minden gyerek tudja.

— És ha a higany többé nem emelkedik a csőben, akkor nem lesz nagyobb meleg?

— Természetesen, — felelt az ur és tovább ment.

Lám, ez egyszer mégis igazat mondott a róka. Morgó uram ekkor elgondolta, hogy majd tesz róla, hogy a csőben a higany ne emelkedjék. Furfangi Fülöp úgy látszik a nemzetes urnak az arcáról olvasta le az elhatározást, mert a fejével helyeslést intett.

Morgó nemzetes uram felemelte az öklét és nagy erővel az üvegesőre csapott. A következő pillanatban óriási csörömpölés támadt és az üvegeső a higanyval együtt az aszfalton feküdt.

A boltból kiszaladtak az emberek és orditozni kezdtek. A nemzetes ur körül nézett s kereste Furfangit, akit meg akart kérni, magyarázza meg az embereknek, hogy az üvegesövet azért törte el, hogy abban a higany ne szállhasson feljebb és ne legyen még nagyobb hőség. Azonban Furfangi Fülöp nem volt sehol. Ugy látszik hogy a zavarban észrevétlenül elszeltek.

A vége az lett, hogy az eltört üvegesőért, amit az emberek hőmérőnek neveztek, egy osomó pénzt kellett fizetni. De azért a meleg mégse lett kevesebb.

— Furesa, — töprengett a nemzetes ur, — az ismeretlen ur is azt mondta, hogy nem lesz több meleg, ha a higany nem szal már föl és mégis meleg van. Nagyon furesa dolog ez, mordizomadta.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő

Levelezés

Urileány levelezne komoly gondolkozású fiatalemberrel későbbi ismeretség céljából. Teljes cím leveleket kérek „Hóvirág” jellegére a kiadóba.

Alkalmazás

Önálló angol műkés vagy munkásnő azonnali belépésre kerestetik. Winternitz divatszalon Bely, Lloydscr. (429)

Allást keres

Intelligens özvegy nő keres azonnalra anyahelyettesi, házvezetőnői, felügyelőnői vagy ehhez hasonló állást. Megkereséseket „Csak helyben” címen a kiadóba kér.

Pénztárkezelő, ki minden irodai munkálatokhoz ért, állást keres. „Munkaszerető” jelige.

Adás-vétel

Kut, szívó-nyomó Garvenz gyártmány, 23 D. jelzésű, circa 24 méter cimezett csővel, 1 köbméter víztartánnyal teljesen jó állapotban, eladó. Cím Belváros, Zápolya-u. 6. földszint, 31. ajtó.

Berendezett részöntő családai okok miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. (425)

Teljesen jó állapotban levő, sőtétékétőlony közepetremre eladó. II., Liget-ut 9 fld. 2/a.

Lakas

2 szobás pincelkás egy szoba butorral, varógéppel és konyhai felszereléssel azonnalra vagy április 1-re átadó. Erzsébetváros, Műszaki-utca 6. ajtó 3. (427)

Különféle

Keresek fatabernáthyi hím kutyát megvételre. Cím a kiadóban.

tal elválasztott szomszédos „Troca-déró“-t is egy füst alatt — amely a Szajna gőzöskötől eredt — megtekinthessem. A Troca-déró hatásos, dekoratív épület, amelynek már a külsején is orientálódni lehet, de hogy azt belől is megtehesse, hát megmondom, hogy a közepén egy nagy terem van, amelybe 6000 ember verődhetik össze. A két minarettelaku oldaltoronnyal ellátott vészteret, ipart jelképező szobrok főépület tetején a udományt, műállnak, míg a közepetön ötvenöt méternyire magaslik a régi „Dicsőség” szobra.

Miután a szemem teljesen betelt a látnivalókkal egy más testrészt betelése szempontjából a „Ducval“-ba hajtottam. Ezek a régen népszerű étkezdek azonban nagyon megváltoztak már, nem demo- hanem arisztokratikusak. Azt az egy jó szokásukat azonban megtartották, hogy bármit is ettél, csak borralalót kell az asztalon hagyni. fizetni nem kell, csak a kijáratí pénztárnál az utilapodra rótt összegezt.

A következő állomás a „Folies Bergére” volt.

Ha az öreg Akiba Ben volna az élők sorában, úgy bizonyára belátná, hogy nem mondott jó szentenciát, mert ilyesmik még nem létezett. Amit az „On dit” mond ditton mondják a többiek is és így már a fülünkhöz jutott az itt nyújtott fenomenális program és pazar meztelenség, de amikor a szemünk elé is jutott, a szájunk is elállt. Nem emlékezem rá, hogy ilyet csecsemőkorom óta láttam volna.

Különbén ez a meztelenség nem is olyan borzasztó: a hiányosságot legtöbbször bőven pótolja az ezekre kerülő fejdísz és oldalát a csipőkről leelő ruhaváz. Szóval csipőn viselt leöltözve.

A trükköket nem bírom felsorolni, mert akkor az egész műsort kellene leírnom, de egy kis képet mégis akarok az előadásról festeni. Például a színpadon egy emberföltött nagyságu ebédlő van, amely a zenezóra megelevenedik, vagyis a butorzat élő ornamentikája lesz és a meiszeni nipekkel és bronzfigurákkal addig táncolnak, míg elfáradva ismét a butorokra helyezkednek.

Más! A színpadon ül egy nagyapó, aki két kis unokájának mesél. A közepén áll egy tíz méter magas képeskönyv, amely kinyílik, lapjain a képek egymásután megelevenednek és az illető mesét szép egymásután eltáncolják.

A „clon“-ja az intézetnek Josephine Baker. Több képen lép fel. Egyszer semmi sem volt rajta, csak kozmetika és szépitőszert. Másizben structollak ékesítették a fejét és kreol háta végét, és mint legyező lépdelte végig a színpadot. A főszámában élővirággolyóban ereszkedik le a menyezetről és a golyó szétrnyilta után egy tükörlapon táncol. Tulajdonképpen nem is tánc az, amit művel, hanem valami egészen egyéni, görcsös, groteszk láb és testtekerés.

Baker a nők által is mint a legszébb testű nő van elismerve és mindenkit elbűvöl. Hazaballagva azon tűnődtem, hogy az Isten miért nem gondolt a teremtéskor arra, hogy az ilyen legszép nőknek több szívet kell adni, mert az egy szív legyen az bár francia és bármilyen érző is, nem képes befogadni a számos tisztelők és szeretők érzelmeit.

Béker velünk!

Jean d'or.

Butoraima: minden elfogadható árban árusítom készpénzért és részletre is.

Sehol nem létező árak

Egyszerű és finom műbutorok, konyhák, leányszobák. Okvetlen tekintse meg vételkényszer nélkül.

UNGOR műbutorasztalos,

II., Fő-utca 33-35. Telefon 10-71

II., Névtelen-u. 68. Telefon 10-70

Meghívó

a

Leszámitolóbank Részv.-Társ.

1927 április 2-án délelőtt 12¹/₂ órakor, az intézet helyiségében megtartandó

XXI. rendes közgyűlésére

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentése, az 1926. évi mérleg előterjesztése és az igazgatóság indítványa a nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelőbizottság jelentése az igazgatóság által előterjesztett mérleg, valamint a nyereség felosztására vonatkozó indítvány tárgyában.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása iránti indítvány felett.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság jelentése a tavalyi közgyűlésen elhatározott tőkeemelésnek a Comisia Speciala által történt engedélyezéséről és ezzel kapcsolatosan esetleges újabb javaslat ezen tőkeemelés időpontját és feltételeit illetően.
6. Az igazgatóság kiegészítése az alapszabályok 22, 23 és 25 §-ainak értelmében.
7. A felügyelőbizottság választása az alapszabályok 32 §-a értelmében és tiszteletdíjának megállapítása az 1927. évre.

Mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, részvényeiket legkésőbb 1927. évi március 30-ig bezárólag tartoznak az intézet pénztáránál letétbe helyezni.

A megvizsgált mérleg, valamint a felügyelő-bizottság vonatkozó jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében a t. részvényesek rendelkezésére áll.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Vagyon

Mérleg-számla 1926. december hó 31-én

Teher

Pénztárkészlet	6,959.759		Részvénytőke		12,000.000
Belföldi pénzüzeteknél elhelyezett összegek	16,603.904	23,563.663	Tartalékalap.....		3,200.000
Külföldi pénzüzeteknél elhelyezett összegek és adósok külföldi értékben ..		16,213.835	Kétes követelések tartalékalapja		2,500.000
Értékpapírkészlet.....		4,770.897	Betétek takarékbetétkönyvekre és folyószámlában		66,368.118
Leszámitolt váltók		28,405.099	Hitelezők és betétek külföldi értékben ..		16,276.051
Folyószámla-adósok	25,360.023		Visszleszámitolt váltók a Banca Națională a României-nál		5,756.832
Intézetünk érdekköréhez tartozó vállalatok tartozása	9,229.397		Engedményezett törlesztéses jelzálogkölcsonők		14.588
Hadikölcsönlomhardok	679.553	33,268.978	Fel nem vett osztalék.....		8.006
Syndicatusi befizetések		1,606.810	Átmeneti tételek		1,726.045
Ingatlanok		3,000.000	Nyereség-elővitel 1925. évről	422.436	
Törlesztéses jelzálogkölcsonők.....		62.574	1926. évi nyereség.....	4,721.780	5,144.216
		112,893.856			112,893.856

A pénztárért:

Negruțiu m. p.

Aligazgató — expert contabil

Timișoara, 1926. december 31.

A könyvelésért:

Solymos m. p.

Aligazgató — Contabil autorizat

AZ IGAZGATÓSÁG:

Ing. Blașian m. p.
elnök

Berger m. p.

Dr. Cioban m. p.

Giurgescu m. p.

Dr. Hajdu m. p.

Havas m. p.

Kubicsek m. p.
vezérigazgató

Neubauer m. p.

Píncu m. p.

Schwarz m. p.

Stefanescu m. p.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Popovici m. p.
elnök — expert contabil

Coman m. p.

Grünberger m. p.

Dr. Jacobi m. p.

Reisz m. p.

Schneer m. p.
expert contabil

Szivos m. p.

ELICON-nyomda, Timișoara

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.